

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ İÇ KONTROL SİSTEMİ DEĞERLENDİRME RAPORU

İÇİNDEKİLER

I.	GİRİŞ	1
A.	Misyon ve Vizyon.....	1
B.	Organizasyon Yapısı.....	1
II.	İÇ KONTROL SİSTEMİ SORU FORMU SONUÇLARI	2
1.	Kontrol Ortamı	6
2.	Risk Değerlendirme	6
3.	Kontrol Faaliyetleri.....	7
4.	Bilgi ve İletişim	9
5.	İzleme	10
III.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ	11
IV.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	11
1.	Güçlü Yönler	12
2.	Gelişmeye Açık Yönler	12
3.	Eylem İçin Öneriler	12

TABLULAR

Tablo 1 İç Kontrol Sistemi Soru Formu Sonuçlarının Yorumlanması	2
Tablo 2 Cronbach's Alpha değeri	3
Tablo 3 Bütün veri setine ait özet istatistikler	4
Tablo 4 Sonuç tablosu	5

ŞEKİLLER

Şekil 1 Organizasyon şeması	1
Şekil 2 Raporun onay ve gönderilme süreci.....	3

GRAFİKLER

Grafik 1 En yüksek puanı alan soru	4
Grafik 2 En düşük puan alan soru	5
Grafik 3 Kontrol ortamı en düşük puanlı soru	6
Grafik 4 Risk değerlendirme bölümü en yüksek puanlı soru	7
Grafik 5 Kontrol faaliyetleri bölümü en yüksek puanlı soru.....	8
Grafik 6 Kontrol faaliyetleri bölümü en düşük puanlı soru.....	8
Grafik 7 Bilgi ve iletişim bölümü en yüksek puanlı soru.....	9
Grafik 8 Bilgi ve iletişim bölümü en düşük puanlı soru	9
Grafik 9 İzleme bölümü en yüksek puanlı soru	10
Grafik 10 İzleme bölümü en düşük puanlı soru	11

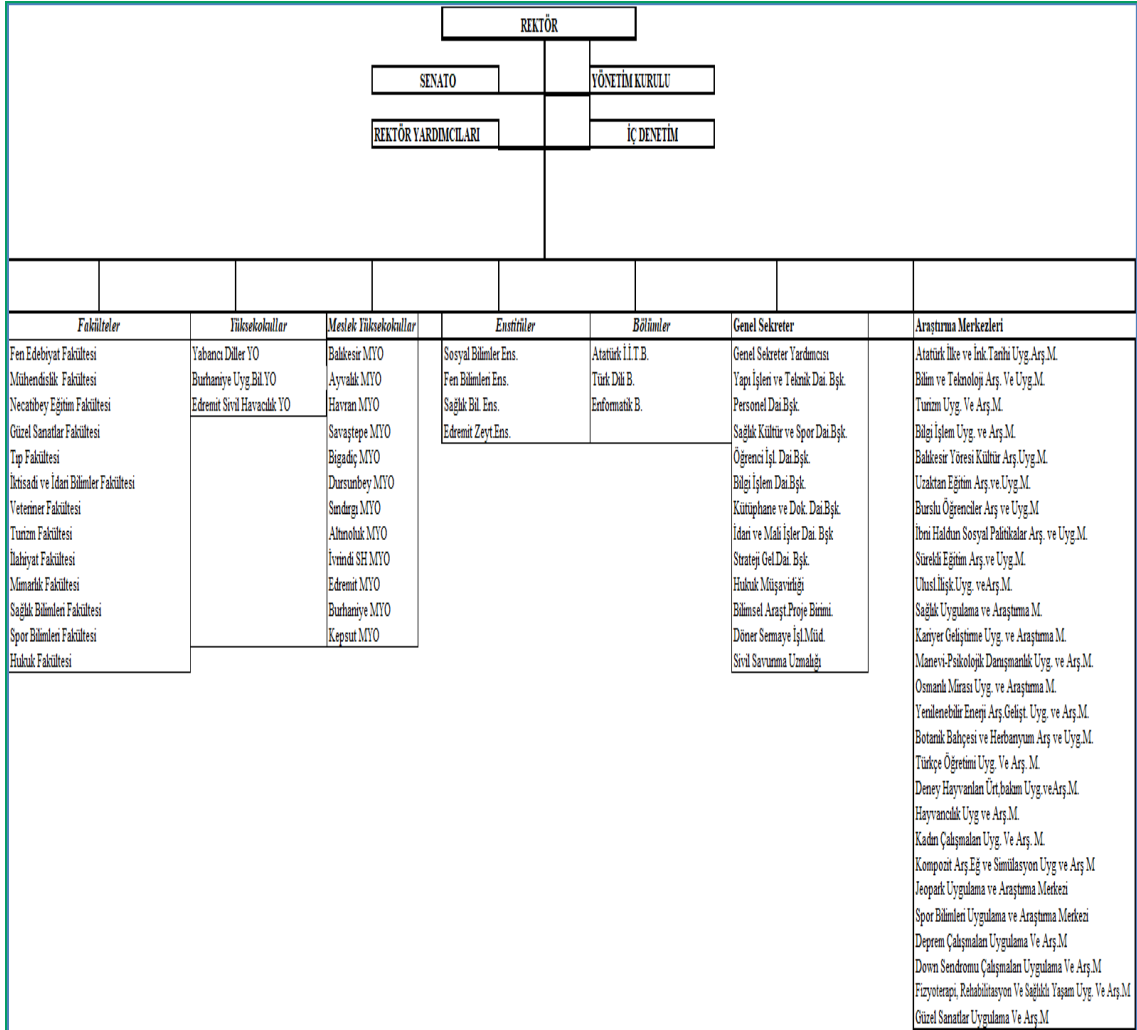
I. GİRİŞ

A. Misyon ve Vizyon

Balıkesir Üniversitesi, güçlü donanımına sahip, disiplinlerarası çalışma kültürü olan, nitelikli ve özgün araştırmalar yapabilen, rekabetçi, kendini sürekli geliştirmeyi bilen kalifiye bireyler yetiştirilmesini ve yaşam kalitesini artırıcı hizmet ve çözümler sunmayı benimsemiştir.

Eğitimde, bilimde, sosyal alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde kabul gören eğitim odaklı, yenilikçi bir üniversite olmaktır.

B. Organizasyon Yapısı

Şekil 1 Organizasyon şeması

II. İÇ KONTROL SİSTEMİ SORU FORMU SONUÇLARI

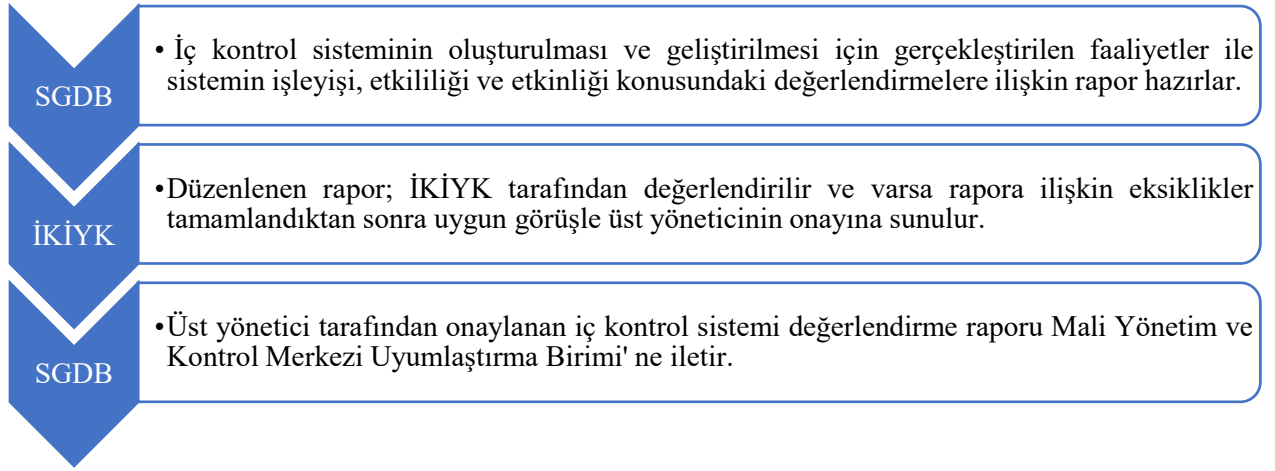
Bu rapor 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu İç Kontrol Tebliği, Kamu İç Kontrol Standartları Rehberinde belirtilen esaslar çerçevesinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı (SGDB) Stratejik Yönetim ve Planlama Şube Müdürlüğüne hazırlanmıştır. Raporun içeriğini Kamu İç Kontrol Standartları rehberinde yer alan ve iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi amacıyla tasarlanmış soru formuna verilen cevapların değerlendirilmesini içermektedir. Rehberde değerlendirme yapılırken izlenecek yöntem ve puanlamaya ilişkin uygulanacak yol haritası belirlenmiştir. Buna göre Rehberde “Yüzde puanları her kategori için ayrı ayrı ve formun geneli için İZ Tablo 1’deki şekilde yorumlanmalıdır.” ifadesi mevcuttur. Rehberde verilen bu tablo aşağıda Tablo 1’de paylaşılmıştır. Soru formu ‘kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim, izleme’ bölümlerinden oluşmakta ve her bölüm için ayrı soruları içermektedir. Kontrol ortamı 24, risk değerlendirme 16, kontrol faaliyetleri 12, bilgi ve iletişim 11, izleme 7 sorudan oluşan beş bölüm ile ölçülmüştür.

Tablo 1 İç Kontrol Sistemi Soru Formu Sonuçlarının Yorumlanması

% puanı	Yorum
0-25	İç kontrol sisteminin gelişiminin en düşük seviyede olduğunun göstergesi. Biraz farkındalık olmakla birlikte iç kontrol mekanizmalarının henüz idarede uygulanmadığı anlaşılmaktadır. İç kontrol sisteminin kurulması için acil rehberlik ve yönlendirmede bulunulması gereklidir.
26-50	İç kontrol sisteminin gelişiminin düşük seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol sistemine ilişkin farkındalık ve anlayışın bulunduğu, iç kontrol mekanizmalarının uygulanması için çalışmalara başlandığı anlaşılmaktadır. Ancak çalışmaların artarak devam etmesi ve uygulamaya geçilmesi gereklidir.
51-75	İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.
76-90	İç kontrol sisteminin gelişiminin yüksek seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Uygulamanın biraz daha geliştirilmesi için neler yapılabileceğinin değerlendirilmesi uygun olacaktır.
91-100	İç kontrol sisteminin gelişiminin en yüksek seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının en iyi şekilde uygulandığı anlaşılmaktadır.

Kaynak: Kamu İç Kontrol Standartları Rehberi syf, 103.

Rapora ilişkin süreç Rehberde Şekil 1' de gösterildiği gibi ifade edilmiştir.

Şekil 2 Raporun onay ve gönderilme süreci

Kaynak: Kamu İç Kontrol Standartları Rehberi syf, 103.

Rehber kapsamında hazırlanan sorular tüm birimlere gönderilmiş ve toplanan veriler Excel ve SPSS araçları kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz verileri paylaşılırken öncelikle bütün veri setine ilişkin bilgiler paylaşılmış ardından 'kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim, izleme' bölümleri için ayrı ayrı açıklamalara yer verilmiştir. Rapor formatı olarak Rehberde yer alan 'Ek 2. İç Kontrol İzleme ve Değerlendirme Raporu' kullanılmıştır.

Formda toplam yetmiş soru bulunmakta ve cevaplar 'Evet', 'Gelişmekte', 'Hayır' ile sınırlıdır. Evet '2', Gelişmekte '1', Hayır '0' olarak puanlanmaktadır. Toplamda 55 birimden katılım sağlanmıştır. Soru formunda bir sorunun alabileceği en yüksek puan 110 en düşük puan ise 0'dır.

Bu aşamada öncelikle soru formunun güvenilirliği ölçülmüş ve ölçüt olarak 'Cronbach's Alpha' değerine bakılmıştır. Buna göre soru formunun güvenilirliği %97'dir.

Tablo 2 Cronbach's Alpha değeri

Cronbach's Alpha	Sayı
,968	70

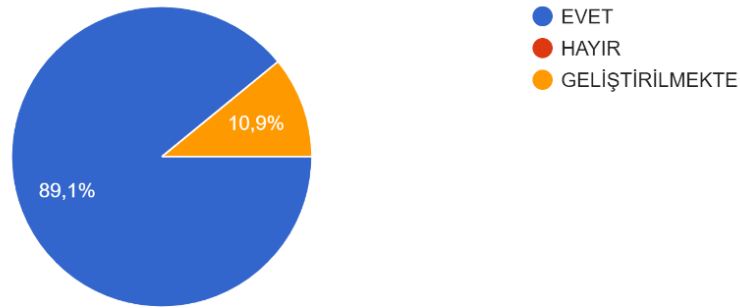
Soru formunda yer alan 70 soru ve 55 cevaba ilişkin özet istatistikler Tablo 3’de paylaşılmıştır.

Tablo 3 Bütün veri setine ait özet istatistikler

	Ortalama	Min.	Maks.	Aralık	Maks. / Min.	Varyans	Sayı
Ortalama	1,278	,667	1,907	1,241	2,861	,092	70
Varyans	,596	,086	,921	,836	10,763	,025	70
Kovaryans	,182	-,094	,588	,682	-6,233	,010	70
Korelasyon	,306	-,159	,829	,988	-5,220	,022	70

Formda en yüksek puan 103 puan ve %95’ lik pay ile “Biriminizin ve alt birimlerin görevleri, idarenizin ve biriminizin misyonu ile uyumlu mu?” sorusuna 49 birim ‘Evet’, 6 Birim ‘Gelişmekte’ yanıtını vermiştir. Soruya ilişkin bilgiler Grafik 1 ile paylaşılmıştır.

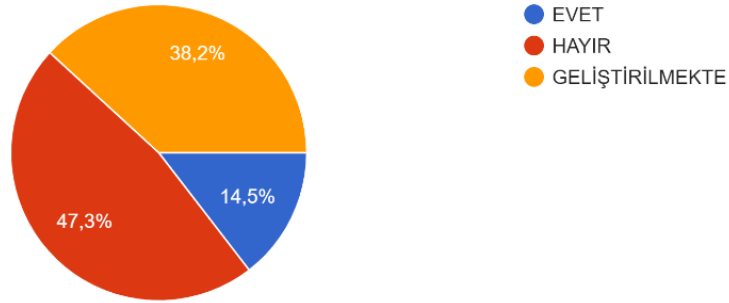
SORU12 Biriminizin ve alt birimlerin görevleri, idarenizin ve biriminizin misyonu ile uyumlu mu?(Birimin ve alt birimlerin görevlerinin misyonla ...likler çerçevesinde revize edilmesi gerekmektedir.)
55 yanıt

Grafik 1 En yüksek puanı alan soru

En düşük puan %33 ile risk değerlendirme başlığı altındaki “Biriminizde tespit edilen riskler uygun araçlarla kayıt altına alınıyor mu?” sorusuna 26 birim Hayır, 8 birim Evet, 21 birim Gelişmekte cevabını vermiştir. Soruya ilişkin bilgiler Grafik 2’ de paylaşılmıştır.

SORU 10 Biriminizde tespit edilen riskler uygun araçlarla kayıt altına alınıyor mu?(Risklerin kaydedilmesi, verilen kararlar için kanıt oluşturulması...açlar (risk kayıt formu, yazılım vb.)belirtilmelidir.)
55 yanıt

Grafik 2 En düşük puan alan soru

Her bir bölümün ayrı puanlarını ve formun toplam puanını içeren bilgiler Tablo 4’ de paylaşılmıştır.

Tablo 4 Sonuç tablosu

Ana Bölüm	N	Minimum	Maksimum	Toplam Puan	% Ortalama
Kontrol Ortamı	55	0	2	1793	69
Risk Değerlendirme	55	0	2	844	49
Kontrol Faaliyetleri	55	0	2	794	61
Bilgi ve İletişim	55	0	2	887	75
İzleme	55	0	2	513	68
Genel Ortalama	55	0	2	4831	64

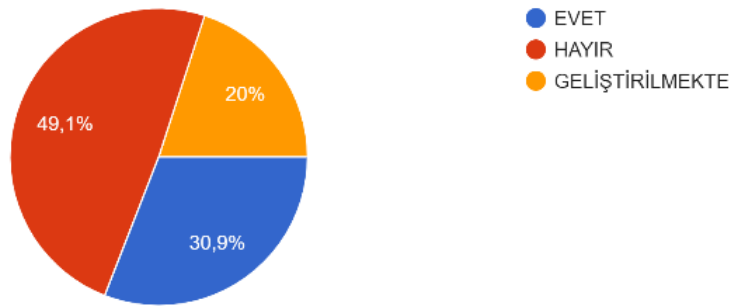
Tablo 4 incelendiğinde genel ortalama yüzdesinin 64 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu oran Tablo 1’ e göre yorumlandığında “51-75” puan aralığına denk gelmekte buradan da “İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.” sonucuna ulaşılmaktadır. Üniversitemizde 2021 yılında iç kontrol mekanizmalarının etkili, ekonomik ve verimli olarak işletilebilmesi için gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Mevcut durumda İç Denetim Birimi ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı’nda çalışan personel sayısı yetersizliğine rağmen 2021-2022 yıllarını kapsayan iç kontrol standartlarına uyum eylem planı hazırlanmış ve planda öngörülen eylemleri gerçekleştirmek için gerekli kurullar oluşturulmuş ve çalışmalara başlanmıştır. Kaynaklarının el verdiği ölçüde iç kontrol sisteminin gelişimi için çalışmalar geliştirilerek önümüzdeki dönemde devam ettirilecektir.

1. Kontrol Ortamı

Kontrol ortamı kapsamında birimlere Rehberde yer alan 24 sorunun tamamı sorulmuş ve yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu bölümde en yüksek puanı alan soru 103 puan ve %95' lik pay ile “Biriminizin ve alt birimlerin görevleri, idarenizin ve biriminizin misyonu ile uyumlu mu?” sorusudur. Bu soruya 49 birim ‘Evet’, 6 Birim’ Hayır’ yanıtını vermiştir. Soruya ilişkin bilgiler Grafik 1 ile paylaşılmıştır.

En düşük puanı alan “Biriminizde yüksek performans gösteren personel için geliştirilmiş ve uygulanan ödüllendirme mekanizmaları var mı?” sorusudur. Soruya verilen cevaplara ilişkin bilgiler Grafik 3’ de paylaşılmıştır.

SORU19 Biriminizde yüksek performans gösteren personel için geliştirilmiş ve uygulanan ödüllendirme mekanizmaları var mı?(Yüksek perform...tüm personele bildirilmesi tavsiye edilmektedir.)
55 yanıt

Grafik 3 Kontrol ortamı en düşük puanlı soru

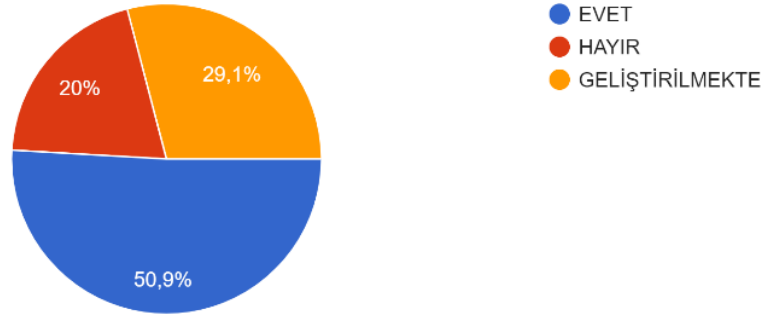
Tablo 4’de Kontrol Ortamı değerlendirme bölümünün genel ortalamasının %69 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu oran Tablo 1’ e göre yorumlandığında “51-75” puan aralığına denk gelmekte buradan da “İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.” sonucuna ulaşılmaktadır. Yapılan çalışmalar sonucunda birimlerde kontrol ortamı faaliyetlerine ilişkin farkındalığın oluştuğu ve birimlerin bu faaliyetlerden haberdar olduğu ayrıca birimlerinde faaliyetler doğrultusunda eyleme geçtiği görülmüştür. Üniversitemiz mevcut kaynaklarının el verdiği ölçüde kontrol ortamı faaliyetlerinin geliştirilmesi için çalışmalarını önümüzdeki dönemde sürdürecektir.

2. Risk Değerlendirme

Risk değerlendirme başlığını ölçmek amacıyla birimlere Rehberin bu bölümünde yer alan 16 sorunun tamamı sorulmuş ve yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu bölümde en yüksek puanı alan soru 70 puan ve %65’ lik pay ile “Biriminiz tarafından görev alanınız çerçevesinde idarenizin hedeflerine uygun

SORU 4 Biriminiz tarafından görev alanınız çerçevesinde idarenizin hedeflerine uygun spesifik hedefler belirlendi mi?

55 yanıt

Grafik 4 Risk değerlendirme bölümü en yüksek puanlı soru

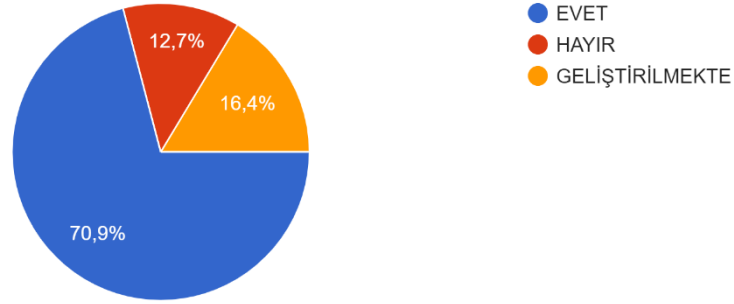
En düşük puan %33 ile “Biriminizde tespit edilen riskler uygun araçlarla kayıt altına alınıyor mu?” sorusudur. Bu soruya 26 birim Hayır, 8 birim Evet, 21 birim Gelişmekte cevabını vermiştir. Soruya ilişkin bilgiler Grafik 2’ de paylaşılmıştır.

Tablo 4’de risk değerlendirme bölümünün genel ortalamasının %49 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu oran Tablo 1’ e göre yorumlandığında “26-50” puan aralığına denk gelmekte buradan da “İç kontrol sisteminin gelişiminin düşük seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol sistemine ilişkin farkındalık ve anlayışın bulunduğu, iç kontrol mekanizmalarının uygulanması için çalışmalara başlandığı anlaşılmaktadır. Ancak çalışmaların artarak devam etmesi ve uygulamaya geçilmesi gereklidir.” sonucuna ulaşılmaktadır. Üniversitemizde risk değerlendirme faaliyetlerinin geliştirilmesi için çalışmaları geliştirerek önümüzdeki dönemlerde sürdürecektir.

3. Kontrol Faaliyetleri

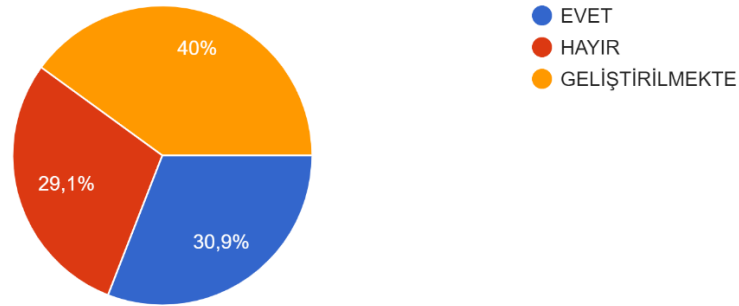
Kontrol faaliyetleri bölümünü ölçmek için birimlere Rehberde yer alan 12 sorunun tamamı sorulmuş ve yanıtlar değerlendirilmiştir. Bu bölümde en yüksek puanı alan soru 86 puan ve %80’ lik pay ile “Biriminizde bilgi sistemine veri ve bilgi girişi ile bunlara erişim konusunda yetkilendirmeler yapıldı mı?” sorusudur. Bu soruya 39 birim ‘Evet’, 7 Birim’ Hayır’, 9 birim ‘Gelişmekte’ yanıtını vermiştir. Soruya ilişkin bilgiler Grafik 5 ile paylaşılmıştır.

SORU 11 Biriminizde bilgi sistemine veri ve bilgi girişı ile bunlara erişim konusunda yetkilendirmeler yapıldı mı?(Bilgi sistemine yalnızca yetkili personel...inin korunmasına ilişkin düzenlemelere uyulmalıdır.)
55 yanıt

Grafik 5 Kontrol faaliyetleri bölümü en yüksek puanlı soru

SORU 3 Biriminizde uygulanan kontrol faaliyetlerinin etkililiğı düzenli olarak gözden geçiriliyor mu?(Kontrol faaliyetlerinin etkinliğı ve işleyişinin pl...ar periyodik olarak toplanmalı ve analiz edilmelidir.)
55 yanıt

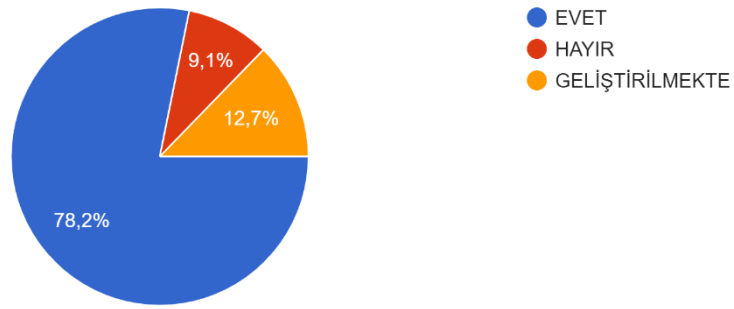
Grafik 6 Kontrol faaliyetleri bölümü en düşük puanlı soru

Tablo 4’de kontrol faaliyetleri bölümünün genel ortalamasının %61 olarak gerçekleştiğı görölmektedir. Bu oran Tablo 1’ e göre yorumlandığında “51-75” puan aralığına denk gelmekte buradan da “İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiğı anlaşılmaktadır.” sonucuna ulaşılmaktadır. Üniversitemizde kontrol faaliyetlerine ilişkin çalışmalar geliştirilerek devam edecektir.

4. Bilgi ve İletişim

SORU 3 Mevcut iç ve dış iletişim sistemleri personelin ve/veya dış paydaşların beklenti, öneri ve şikâyetlerini iletmelerine imkân veriyor mu?(Örneğ...stemin mevcut olup olmadığı değerlendirilmelidir.)

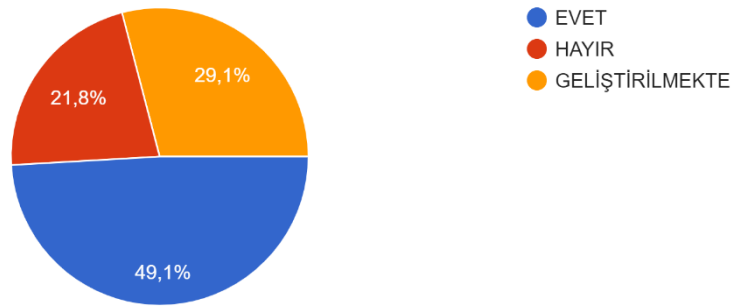
55 yanıt

Grafik 7 Bilgi ve iletişim bölümü en yüksek puanlı soru

SORU 5 Mevcut bilgi sistemleri idare/birim tarafından belirlenmiş hedeflerin izlenmesine ve bu doğrultuda gerçekleştirilen faaliyetler üzerinde et...z yapma imkânı sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır.)

55 yanıt

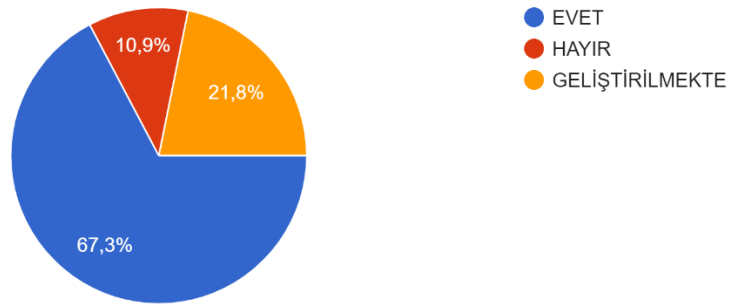
Grafik 8 Bilgi ve iletişim bölümü en düşük puanlı soru

Tablo 4’de bilgi ve iletişim bölümünün genel ortalamasının %75 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu oran Tablo 1’ e göre yorumlandığında “51-75” puan aralığına denk gelmekte buradan da “İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.” sonucuna ulaşılmaktadır. Üniversitemizin bilgi ve iletişim faaliyetlerine ilişkin çalışmaları geliştirilerek devam edecektir.

5. İzleme

SORU 4 İç kontrolün değerlendirilmesinde, yöneticilerin görüşleri, kişi ve/veya kurumların talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınmakta mı?

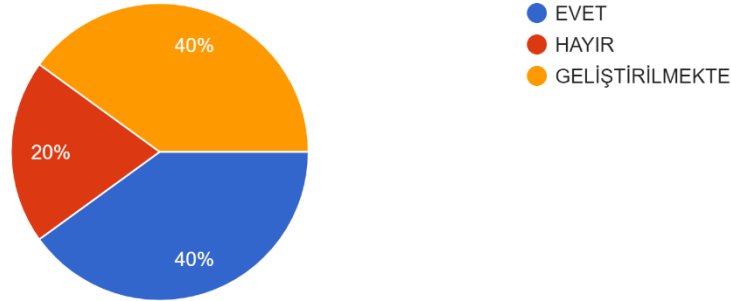
55 yanıt

Grafik 9 İzleme bölümü en yüksek puanlı soru

En düşük 64 puan ve %59’ luk değer ile “Biriminizde, iç denetim raporlarına istinaden alınması gereken önlemlere ilişkin hazırlanan eylem planları izleniyor mu?” sorusudur. Bu soruya 22 birim ‘Evet’, 11 Birim ‘Hayır’, 22 birim ‘Gelişmekte’ yanıtını vermiştir. Soruya ilişkin bilgiler Grafik 10 ile paylaşılmıştır.

SORU 7 Biriminizde, iç denetim raporlarına istinaden alınması gereken önlemlere ilişkin hazırlanan eylem planları izleniyor mu?(Cevabınız “evet” ise kullanılan izleme yöntemi hakkında bilgi veriniz.)
55 yanıt

Grafik 10 İzleme bölümü en düşük puanlı soru

Tablo 4’de izleme bölümünün genel ortalamasının %68 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu oran Tablo 1’ e göre yorumlandığında “51-75” puan aralığına denk gelmekte buradan da “İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.” sonucuna ulaşılmaktadır. Üniversitemizde izleme faaliyetlerine ilişkin çalışmalar geliştirilerek devam edecektir.

III. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ

2021-2022 uyum eylem planı Kamu İç Kontrol Rehberinin yayımlanma tarihinden itibaren Üniversitemizde uygulanan ilk plan olup İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu 2022 yıl sonu verilerine göre düzenlenecektir. Bu rapor sonraki dönemlerde karşılaştırma yapılabilecek veriyi oluşturmaktadır. İzleyen dönemlerde çalışmalar devam edecektir.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

Dış denetim ve iç denetim raporları, soru formları ve diğer bilgi kaynakları kullanılarak yaptığımız değerlendirme; uygulamaya başladığımız iç kontrol mekanizmalarının işlerlik kazandığını göstermektedir. Birimlerde iç kontrol mekanizmalarına ilişkin farkındalık oluşmuştur. Bu mekanizmaların geliştirilmesi gerektiği de yine rapordan anlaşılmaktadır. Üniversitemizde 2022 yılı

için bu geliştirme ve iyileştirmelerin yapılması planlanmaktadır. Hali hazırda Üniversitemiz 2021-2022 yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı yürürlükte olup, planda öngörülen eylemlerin gerçekleştirilmesi ile 2022 yılında sonuçlarda ilerleme kaydedileceği düşünülmektedir.

1.Güçlü Yönler

Yapılan analizler sonucunda risk değerlendirme dışındaki bölümlerde güçlü olduğumuz görülmüştür. Bu alanlarda yapılan çalışmalar geliştirilerek sürdürülecektir. Bu kapsamda devam eden Üniversitemiz 2021-2022 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli süreç takipleri bütün birimlerle koordineli olarak gerçekleştirilecektir.

2. Gelişmeye Açık Yönler

Raporda yer alan bilgiler ışığında gelişmeye açık olan yönümüzün risk değerlendirme bölümünde olduğu görülmüştür. Bu kapsamda Üniversitemiz 2021-2022 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında risk değerlendirme başlığında öngörülen eylemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla bütün birimler ve iç kontrol mevzuatı çerçevesinde oluşturulmuş kurullar ile koordineli olarak çalışmalar yapılacaktır.

3. Eylem İçin Öneriler

Yapılan çalışma sonucunda;

Üniversitemiz 2021-2022 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli süreçlerin işletilmesi,

Rapor sonucuna göre; kontrol ortamı, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme alanlarında yapılan çalışmalara devam edilmesi ve çalışmaların geliştirilmesi ile risk değerlendirme alanındaki çalışmaların ise geliştirilerek artırılması önerilmektedir.